

Uvod

Pod proizvodnjom podrazumevamo pretvaranje ulaznih resursa u izlazne, koje čine materijalna dobra ili usluge. Ovako shvaćena proizvodna funkcija može se identifikovati u mnogim organizacijama, koje se bave proizvodnjom dobara ili pružanjem usluga. Ipak se pod proizvodnim organizacijama češće podrazumevaju one koje proizvode dobra nego usluge. Proizvodna organizacija je složen poslovni sistem koji predstavlja proizvodnu i poslovnu celinu.

Moderni metodi proizvodnje zahtevaju visok stepen automatizacije, informacioni sistemi proizvodnje, koji povezuju proizvodnju sa upravljačkim funkcijama, sporije su se razvijali nego informacioni sistemi komercijalnih funkcija. Jedan od razloga je što se računari druge, pa donekle, ni treće generacije nisu mogli prilagoditi radioničkoj opremi i nisu bili toliko brzi da omoguće blagovremene intervencije u procesu proizvodnje. To su bile velike mašine koje su zahtevale stroge uslove rada (određenu temperaturu, vlažnost vazduha i drugo) i uglavnom su omogućavale samo paketnu obradu podataka. One su odgovarale za rutinske, finansijske i administrativne poslove, ali nisu mogle da udovolje zahtevima za trenutnim odzivom na događaje u fabričkoj hali, nisu mogle da rade u realnom vremenu. Sadašnji računarski sistemi, u prvom redu mikroracunari ostvarili su mogućnost za upravljanje procesom proizvodnje u skladu sa savremenim zahtevima upravljanja preduzećem.

Moguća su tri načina primene računara za upravljanje proizvodnjom. Prvi je kontrola procesa i on podrazumeva kontrolu izvršavanja kontinualnih procesa u procesnoj industriji upravljanje mašinama (na primer, numerička kontrola). Drugi način je planiranje i praćenje rada procesa, a treći obuhvata planiranje rada pogona upravljanje proizvodnjom koje objedinjuje planiranje, operativnu pripremu i raspodelu rada sa ciljem da se konkretizuju radni zadaci i obezbedi ritam rada u skladu sa preduzetim obavezama i usvojenim planovima.

1. Planiranje proizvodnje

Funkcija planiranja ima zadatak da na osnovu planskih podataka, stanja zaliha i informacija koje se dobijaju od nabavne i prodajne službe predvidi neophodne parametre za organizovanje proizvodnje. Planiranje proizvodnje obuhvata planske aktivnosti neposredno vezane za izvršavanje proizvodnje u toku godine. One su vezane za grubo planiranje, odnosno, izradu godišnjih, kvartalnih i mesečnih planova i za fino planiranje, odnosno, izradu nedeljnih planova i podelu dnevnih zadataka.

Grubo planiranje je orijentaciono planiranje i ima zadatak da utvrdi proizvodni ciklus, unapred prikaže proizvodni proces i predvidi uslove za njegovu realizaciju, kao i da uskladi zahteve prodaje sa mogućnostima izvršavanja poslova (prema fazama procesa). Obuhvata planiranje kapaciteta, materijala, alata, kooperacije, usluga, obezbeđivanje dokumentacije i kontrolu izvršavanja radnih naloga. Kontrolom naloga dobijaju se povratne informacije za sagledavanje planiranih i ostvarenih pokazatelja na osnovu čega se mogu predviđati intervencije u okviru finog planiranja.

Fino planiranje se u praksi najčešće zove terminiranje, a bavi se određivanjem rokova izrade proizvoda ili serije proizvoda. Ono ima zadatak da proračuna protočno vreme radnih naloga i da odredi termine početka i završetka operacija (iz svedenih sastavnica). Ovim se određuje redosled postupaka izrade proizvoda po fazama, na pojedinim radnim mestima i omogućuje praćenje izvršavanja operacija u konkretnim uslovima na nivou radnih naloga pozicija.

Informacioni sistem planiranja proizvodnje ima zadatak da unapred orijentaciono prikaže budući proizvodni plan i ukaže na probleme koji mogu nastati u realizaciji proizvodnje. On zavisi od vrste proizvodnje, tj. da li je proizvodnja pojedinačna, masovna ili serijska, ali zajedničko za svaku proizvodnju je to da se moraju definisati planski zadaci iz kojih se može sagledati:

- šta treba proizvoditi po vrstama proizvoda ili usluga,
- koji se ukupan obim proizvodnje predviđa po vrstama proizvoda ili usluga,
- koji se obim proizvodnje predviđa prema pojavnim oblicima proizvoda

----- CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU -----

<http://www.maturskiradovi.net/eshop/>

**POGLEDAJTE VIDEO UPUTSTVO SA TE STRANICE I PORUČITE RAD
PUTEM ESHOPA , REGISTRACIJA JE OBAVEZNA.**

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com